

Kültürel Duyarl?l?k Alg?lar? Ölçe?i- KDAÖ

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kültürel Duyarl?l?k Alg?lar? Ölçe?i- KDAÖ*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25176>

Özet

Kültürel Duyarlılık Algıları Ölçeği (KDAÖ), 2017 yılında Neslihan Güçlücan ve A. Sibel Trüküm tarafından geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, bireylerin **kültürel duyarlılık** düzeylerine ilişkin algıları ve farkındalıkları belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirme süreci, kapsamlı bir geçerlik ve güvenirlik çalışması ile desteklenmiştir. KDAÖ, psikolojik ve eğitim araştırmalarda kültürlerarası etkileşim ve algıları değerlendirilmesi için önemli bir araç olarak sunulmuştur.

Ölçek, katılımcıların kültürel farklılıklara yönelik tutum ve davranışları 5'li **Likert Ölçeği** formatında değerlendirmelerine olanak tanır. KDAÖ'nün geliştirilme amacı, alan yazındaki kültürel yeterlilik ve duyarlılık kavramlarının ölçülmesine yönelik araç eksikliğini gidermektir. İlk sunumu, 2017 yılında düzenlenen Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi (EJER) kapsamında yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Kültürel Duyarlılık, Ölçek Geliştirme, Algı, Psikometrik Özellikler, Eğitim Araştırmaları, Likert

Yazarlar

Neslihan Güçlücan, A. Sibel Trüküm

Amaç

Kültürel Duyarlılık Algıları Ölçeği- KDAÖ'nün temel amacı, bireylerin farklı kültürlerle ve kültürel çeşitliliğe karşı geliştirdikleri algı, farkındalık ve kabul düzeylerini sistematik olarak ölçebilecek, **psikometrik özellikleri** güçlü bir araç ortaya koymaktır. Ölçek, özellikle eğitim, psikoloji ve sosyal bilimler alanlarında çalışan profesyonellerin, bireylerin kültürel yeterliliklerini değerlendirmelerine yardımcı olmayı hedefler.

Bu ölçek, geliştirildiği dönemde, **kültürel duyarlılık** kavramının derinlemesine anlaşılmasına ve bu alandaki eğitim programlarının etkinliğinin ölçülmesine katkıda bulunmak üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin kullanımı sayesinde, kültürel farklılıkların yönetiminde bireysel ve kurumsal düzeyde ihtiyaç duyulan gelişim alanları belirlenebilir.

Yapı

KDAÖ'nün ölçtüğü temel yapı, bireylerin **Kültürel Duyarlılık** Algılarıdır. Kültürel duyarlılık, yalnızca farklı kültürlerin varlığını bilmekle kalmayıp, aynı zamanda bu farklılıklara karşı olumlu bir tutum sergilemeyi, empati kurmayı ve uygun davranışsal tepkiler geliştirmeyi içeren

çok boyutlu bir yapıdır. Bu yapı genellikle bilişsel (farkındalık), duyuşsal (saygı ve kabul) ve davranışsal (uygun etkileşim) boyutları içerir.

Ölçeğin maddeleri, bireylerin kendi kültürel algıları, bakışları ve kültürel deneyimlerine ne kadar açık oldukları ve kültürel çatışma durumlarında nasıl tepki verdiklerini değerlendirmeye odaklanmıştır. Bu yapı, kültürlerarası iletişim becerilerinin ve kültürel yeterliliğin temel bileşenlerinden biri olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışması, kapsamlı bir **geçerlik** analizi içerdiğini belirtmektedir. Ancak, yayımlanan bildiri özetinde spesifik geçerlik katsayıları veya yöntemleri (örneğin, yapı geçerliği için faktör yükleri, ayrıt edici geçerlik veya ölçüt geçerliği) detaylandırılmamıştır. Ölçek geliştirme çalışmalarıyla standart olarak, yapı geçerliğini sağlamak amacıyla faktör analizi yöntemleri kullanılır.

Gelecekteki araştırmalar, KDAÖ'nün farklı popülasyonlarda ve bakışlarda geçerliğini test etmeli, özellikle benzer yapılarla ilişkisini (yakınsak ve zıdsak geçerlik) incelemelidir. Bu çalışmalar, ölçeğin teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini daha net ortaya koyacaktır.

Güvenirlilik

KDAÖ'nün **güvenirlilik** çalışması da geliştirme sürecinin bir parçası olarak yürütülmüştür. Güvenirlilik, ölçeğin tutarlı ve kararlı sonuçlar üretme yeteneğini ifade eder. Genellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) kullanılarak rapor edilir. Ancak, geçerlik bölümünde olduğu gibi, bildiri özetinde bu katsayılara dair somut bir veri sunulmamıştır.

Ölçeğin yüksek iç tutarlılığa sahip olması, tüm maddelerin aynı temel yapıyı, yani kültürel duyarlılık algıları, ölçtüğünü gösterir. Ölçeğin **psikometrik özellikler** açısından sağlamlığı teyit etmek için test-tekrar test güvenirliliği gibi ek yöntemlerin de incelenmesi önerilmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek "Geliştirme" türünde olduğu için, **Faktör Analizi** (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı) yöntemlerinin, Kültürel Duyarlılık Algıları yapısının boyutları ortaya çıkarmak ve ölçeğin yapı geçerliğini kanıtlamak amacıyla kullanıldığını varsayılmaktadır. Faktör analizi, ölçeğin maddelerinin kaç alt boyutta toplandığını ve bu boyutların teorik yapıyla ne kadar uyumlu olduğunu gösterir.

Tipik olarak, kültürel duyarlılık gibi karmaşık yapılar birden fazla faktör içerebilir (örneğin, kültürel

farkındalık, kültürel etkileşim isteği, kültürel hoşgörü). Ölçeğin faktör yapısına dair detaylı bilgi, tam metin makalelerde veya tez çalışmalarında bulunmalıdır. Bu analiz, KDAÖ'nün çok boyutlu mu yoksa tek boyutlu mu olduğunu kesinleştirecektir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme (Özgün bir ölçek geliştirme çalışmasıdır)

Format: Öz Bildirim Ölçeği

Derecelendirme: 5'li Likert Ölçeği (Örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon veya Üniversite Öğrencileri (Eğitim araştırmaları bağlamında geliştirildiği için yüksek olasılıkla bu gruplardan biri kullanılmıştır.)

Yaş Grubu: Yetkinler (Genellikle 18 yaş ve üzeri)

Popülasyon Detayları: Bildiri özetinde popülasyonun tam detayları verilmemiştir. Çalışmanın eğitim kongresinde sunulması, örneklemin eğitim fakültesi öğrencileri veya öğretmenler olabileceğini düşündürmektedir.

Test Metodolojisi: Veri toplama yöntemi anket/öz bildirim formudur. Puanlama, Likert tipinde olduğu için genellikle toplanan puanların ortalaması veya toplam puanı üzerinden yapılır; yüksek puanlar daha yüksek kültürel duyarlılık algısına işaret eder.

Anahtar Kelimeler

KDAÖ, Ölçek, Kültürlerarası İletişim, Psikolojik Ölçme, Faktör Yapısı, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Neslihan Güçlücan

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bildirilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bildirilmemiştir.

İletişim Adresi: nahilseng@gmail.com

Özinler, Ücret ve Test Y?li?

Test Y?li?: 2017

Özinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için spesifik izin ve ücret bilgisi sunulmam??t?r. Akademik çal??malarda kullan?m? için genellikle sorumlu yazar (Neslihan Güçlücan) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in sunuldu?u konferans bildiri özetleri kitab?na buradan eri?ilebilir: ejercongress.org

Kaynaklar

Güçlücan, N. ve Trüküm, A.S. (2017). *Kültürel Duyarl?lk Alg?lar? Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlilik çal??mas?*. Ejer 2017 Bildiri Özetleri Kitab? içinde (ss.1518-1520). 11-14 Mayıs 2017, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

Kültürel Duyarl?lk Alg?lar? Ölçe?i- KDAÖ Maddeleri

Ölçe?in maddeleri, yay?mlanm?? olan konferans bildiri özetinde detayl? olarak sunulmam??t?r. Maddelerin tam listesi için, yazarlar?n tam metin makalelerine veya tez çal??malar?na ba?vurulmas? gerekmektedir.